

Ego Joannes diaconus cardinalis S. Mariæ No-
væ ss.

Ego Jacintus diaconus cardinalis S. Mariæ in Cos-
medin ss.

Datum Antissiodori per manum Guidonis sanctæ
Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis et cancellarii, x
Kalendas Septembris, indict. x, Incarnationis Do-
minicæ anno 1148, pontificatus vero domni Euge-
nii III papæ anno tertio.

CCXXI:

*Ad Matisconensem et Cabilonensem episcopos. — Ut
Jocerannum Grossum, Branciduni dominum, com-
pellant satisfacere de illatis Cluniacensi monasterio
injuriis, secundum definitionem Lugdunensis ar-
chiepiscopi.*

(Anno 1147, Aug. 25.)

[D. BOUQUET, *Recueil*, XV, 445.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, vene-
rabilibus fratribus P[ONTIO] Matisconensi et G[UAL-
TERIO] Cabilonensi episcopis, salutem et aposto-
licam benedictionem.

Dilectus filius noster Petrus Cluniacensis abbas,
ad nostram præsentiam veniens, querelam deposuit
quod G[ocerannus Grossus Branciduni dominus],
secundum quod jurisjurandi religione firmavit, in
contemptum Christianæ fidei iudicio fratris nostri
A[medei] (24) Lugdunensis archiepiscopi noluit obe-
dire. Quia igitur transgressores laicos cohibere non
est contra leges agere, sed legi ferre subsidium, per
præsentia vobis scripta mandamus quatenus memo-
ratum G[ocerannum] diligenter et sollicite monea-
tis ut, secundum sententiam memorati fratris nostri,
de illatis injuriis Cluniacensi abbati et fratribus sa-
tisfaciat, et ab illicitis exactionibus absteat: quod
si facere contempserit, in eum excommunicationis,
et in terram ejus interdicti sententiam profe-
ratis.

Datum Antissiodori, x Kal. Septembris.

(24) Prolatum ab Amedeo Lugdunensi archiepiscopo
iudicium recitat Guichenonus in Bibliotheca Sebu-
siana, p. 365, in hunc modum: « Notum sit omni-
bus in manibus quorum hæc charta pervenerit, quod
ego Amedeus Lugdunensis archiepiscopus apostolicæ
sedis legatus, domni papæ urgente mandato, vene-
rabiles fratres Cluniacensis et Josserannum Gros-
sum, ad definiendam controversiam quæ inter eos
diu agitata fuerat, ante meam evocavi præsentiam.
Utraque igitur parte ante nos constituta, allega-
verunt Cluniacenses prædictum Josserannum in
Cluniacensis Ecclesiæ terris, quæ sub ejus fuerant
potestate, graves injurias et exactiones fecisse;
hospitia quæ antecessores ejus in eis non habue-
rant, violenter exegisse; rapinis et talliis, diver-
sisque infestationibus, eorum homines graviter
oppressisse. Econtra Josserannus aiebat nil in eorum
terris accepisse, nisi ea quæ more consuetudinario
antecessores sui in eis acceperant. Auditis igitur
utriusque partis rationibus, et consilio religiosorum
viro-
rum, Eraclii archiepiscopi, Willelmi de Mar-
zellis, magistri Otmari, et Gilberti archipresbyteri,

CCXXII.

*Monasterio Cluniacensi asserit Baernam Monterium,
a Guillelmo, comite Matisconensi, concessam.*

(Anno 1147, Aug. 25.)

[*Biblioth. Cluniac.*, 1409.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis
filiis PETRO abbati Cluniacensi, ejusque fratribus
tam præsentibus quam futuris, regularem vitam
professis, in perpetuum.

Quæ ab Ecclesiæ Dei fidelibus pro animarum sua-
rum salute ad [religiosorum sustentationem ratio-
nabili providentia statuuntur, in sua volumus stabi-
litate persistere, et ne pravorum hominum valeant
in posterum refragatione turbari, congrua nos con-
venit sollicitudine providere. Sicut per scriptum
nobilis viri Willelmi Matisconensis comitis, quod
nostro conspectui obtulisti ejusdem sigillo impressum,
agnovimus, idem W. comes partim dono pro animæ
suæ et parentum suorum salute, partim venditione,
possessionem quamdam cum suis appendiciis in
burgo Ledonis, quæ vulgo Baerna Monteria vocatur,
quæ erat Haimonis Ledonensis præpositi, et bur-
gensem quemdam ejusdem possessionis custodem,
data ei concorditer in concambio alia Baerna Mon-
teria, vobis vestrisque successoribus in perpetuum
libere habendam concessit. Vos vero pro tanto
beneficio sexdecim millia solidorum Cluniacensis
monetæ, et quatuor ei dedistis. Cui nimirum dona-
tioni et venditioni Pontia comitissa uxor ipsius
comitis, Stephanus et Girardus filii eorum, præfatus
Aymo præpositus, mater ejus et fratres, Gualterius
vicecomes Frotoniaci, et omnes alii, qui in ea pos-
sessione aliquid juris videbantur habere, assensum
communiter præbuerunt. Quod ut firmiori stabilitate
subnixum consisteret, ipse quoque Willelmus
comes, et præfata uxor ejus, et filii, et omnes alii
supradicti juramento firmarunt, eo videlicet tenore,
quod hujus concessionis in perpetuum bona fide
auctores et defensores existerent. Si quis autem
calumniam facere, aut damnum inferre tentaverit,

testes quos Cluniacenses produxerunt, diligenter
præstito sacramento testificati sunt, quod Josse-
rannus in prædictis Ecclesiæ terris nullam penitus
vim, nullasque exactiones de more inferre debebat:
testimonio quorum Josseranni testes non contradi-
xerunt. Præterea Ecclesiæ testes asseruerunt, quod,
ipsis præsentibus et audientibus, Bernardus prædicti
Josseranni pater, cum Jerosolymam in domum hospi-
talis, ubi se donaverat, ire disponeret, in Clunia-
censium fratrum et aliorum multorum præsentia,
non solum consuetudines ullas in prædictis Ecclesiæ
terris se non habere asseruit, verum etiam Josse-
ranno et Henrico filiis suis, qui aderant, ne injurias
aliquas aut exactiones in præfatis Ecclesiæ terris
deinceps inferre præsumerent, evidenter præcepit;
qui si ejus mandato non obedirent, paternam hære-
ditatem eis interdixit. Quibus auditis, communicato
illorum consilio qui ibidem nobiscum aderant per
sententiam protulimus, ut Josserannus de illatis in-
juriis prædictis fratribus satisfaceret, et se a talibus
exactionibus deinceps compesceret; neque enim in
terris eorum talem habebat potestatem.

ipsi pro posse suo concessionem ipsam per omnia A
tuebuntur. Proceres quoque terræ ejusdem comitis,
Hugo videlicet de Berziaco, Henricus Grossus, et
Jocerandus frater ejus, Guillelmus de Neblens, Pa-
ganus de Classiaco, Bernardus Paganus, Majolus
Tabutinus, et Stephanus de Basenens, juraverunt
quod si prædicta pactio non teneretur, aut aliquo
casu infringeretur, commoniti a fratribus Clunia-
censibus Matisconam venirent, et ibidem obsides
manerent, donec re pacificata, cum licentia abba-
tis Clun. redirent. Guido insuper de Munet, Guillel-
mus Joret, G. de Loiseaco, et plures alii, qui in
scripto prædicti comitis continentur, in burgum
Ledonis se obsides venturos, quemadmodum alii
supradicti, nihilominus juraverunt.

Hanc igitur donationem seu venditionem, dilecti B
in Domino filii, vobis vestrisque successoribus, et
per vos Cluniacensi monasterio, in quo divino man-
cipati estis obsequio, auctoritate apostolica confir-
mamus, et futuris perpetuo temporibus ratam ma-
nere decernimus. Prohibentes ut nulli omnino
hominum liceat Cluniacense monasterium super
eadem possessione temere perturbare, aut aliquibus
molestiis fatigare; sed integra, et ab omni impe-
titione libera conservetur eorum, pro quorum gu-
bernatione et sustentatione concessa est, usibus
omnimodis profutura.

Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve C
persona, hanc nostræ confirmationis paginam sciens,
contra eam temere venire tentaverit, secundo
tertiove commonita, si non satisfactione congrua
emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate
careat, reamque se divino judicio existere de per-
petrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo cor-
pore ac sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri
Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine
districtæ ultioni subjaceat. Conservantibus autem
sit pax Domini nostri Jesu, quatenus et hic fructum
bonæ actionis percipiant, et apud districtum judi-
cem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ episcopus ss.

Ego Albericus Ostiensis episcopus ss.

Ego Imarus Tusculanus episcopus ss.

Ego Hubaldus presbyter card. tit. SS. Joannis et
Pauli ss.

Ego Guido presbyter card. tit. SS. Laurentii et D
Damasi ss.

Ego Hugo presbyter card. in Lucina ss.

Ego Aribertus presbyter card. tit. S. Anasta-
siæ ss.

Ego Julius presbyter card. tit. S. Marcelli ss.

Ego Guido presbyter card. tit. Pastoris ss.

Ego Jordanus presbyter card. tit. S. Susannæ ss.

Ego Oddo presbyter card. S. Georgii ad Velum
Aureum ss.

Ego Joannes Paparo diaconus card. S. Adria-
ni ss.

Ego Gregorius diaconus card. S. Angeli ss.

Ego Joannes diaconus card. S. Mariæ Novæ ss.

Ego Guido diaconus card. S. Mariæ in Por-
ticu ss.

Ego Jacintus diaconus card. S. Mariæ in Cosme-
din ss.

Datum Altisiodori per manum Guidonis S. R. E.
diaconi cardinalis et cancellarii, viii Kal. Sept.,
ind. x, Incar. Dominicæ anno 1147, pontificatus
domni Eugenii III papæ anno III.

CCXXIII.

*Bulla confirmans bona et immunitates Ecclesiæ
Stivagiensis.*

(Anno 1147, Sept. 6.)

[Hugo, *Annal. Præm.*, II, Pr., p. 543.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis
filiis GILLIBERTO Stivagiensis Ecclesiæ abbati, ejus-
que fratribus tam præsentibus quam futuris regu-
larem vitam professis.

Quoties illud a nobis petitur quod religioni et ho-
nestati convenit, animo nos decet libenti concedere,
et petentium desideriis congruum impertiri suffra-
gium. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris
justis postulationibus clementer annuimus, et præ-
fatam Stivagiensem Ecclesiam, in qua divino man-
cipati estis obsequio, sub beati Petri et nostra
protectione suscipimus, et præsentis scripti privi-
legio communimus; imprimis statuantes ut ordo
canonicus, qui secundum Deum et beati Augustini
Regulam atque institutionem Præmonstratensium
fratrum in eadem ecclesia institutus esse dignosci-
tur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter
observetur. Præterea quascunque possessiones,
quæcunque bona eadem ecclesia in præsentiarum
possidet, aut in futurum concessione pontificum,
largitione regum vel principum, oblatione fidelium,
seu aliis modis, præstante Domino, poterit adipisci,
firma vobis vestrisque successoribus et illibata
permaneant. In quibus hæc propriis duximus expri-
menda vocabulis: Locum Stivagii (25) in quo fundata
est abbatia quæ ex institutione Caroli quondam
Romanorum imperatoris post decessum Richardis
suzæ conjugis quæ eundem in propriam possessionem
tenuerat, Andelacensi monasterio quod eadem im-
peratrix a fundamentis construxerat, et præsentem
jam dicto imperatore Romanæ Ecclesiæ jam dele-
gaverat, firmitate perenni dignoscitur subjacere,
ita quod nulli ecclesiasticæ vel sæculari personæ,
seu alicui prorsus ecclesiæ nisi tantum Andelacensi,
cui subjecta est, aliquod de jure servitium faceret,
Mathildis ejusdem ecclesiæ Andelacensis abbatissæ,
consilio et consensu capituli sanctimonialium, et
canonicorum suorum, comitisque Hugonis ejusdem

(25) Ecclesia Stivagii subjecta Andelacensi fuit per S. Richardem quæ suum Andelacense mona-
sterium Romanæ Ecclesiæ a principio subdiderat.